

ročník XV / číslo 1
(březen 2015)

Časopis čtenáře s těžkým zrakovým postižením z Brna a Jihomoravského kraje vychází ve zvětšeném tisku, ve slepeckém tisku, v digitální podobě a jako audio-nahrávka.

**Vydává:
obecně prospěšná společnost
TyfloCentrum Brno, o. p. s.
Chaloupkova 3
612 00 Brno**

**Časopis od roku 2005 dotuje Úřad městské části
Brno-Královo Pole (kralovopole.brno.cz).**

Obsah čísla:

CO JE U NÁS NOVÉHO	4
Chaloupka v novém tričku	4
Blahopřání paní Mileně Tourkové	4
Upozornění na změnu kontaktního dne	5
Aktivity pro všechny	5
Průzkum mezi zrakově postiženými uživateli výpočetní techniky.	6
ZAŽIJTE S NÁMI	8
V Brně se připravuje	8
Jarní happening v arboretu	8
Nápadů je spousta, aneb co bychom s Vámi chtěli prožít.....	8
Chcete strávit pár dní na Vysočině?	9
Zveme Vás na besedy s tématy z oblasti sociální rehabilitace .	10
Pozvánka na Tmavomodrý festival 2015	10
Další města připravují	12
Břeclavské výtvarné dílny	12
Co plánujeme ve Vyškově?	12
Nahlédnutí do zákulisí přípravy akcí ve Znojmě	13
INFORMACE PRO KAŽDÉHO	15
Rekonstrukce kanalizace v ulici Barvičova	15
Uzavřen terminál Bílovice nad Svitavou, železniční stanice	15
Ukončení výluky Sportovní × Hradecká	16
Městská policie Brno radí	16
Výměna průkazu OZP	17
UDÁLO SE U NÁS	19
Zimo ahoj, jaro vítej!	19
Ohlédnutí za zimou aneb co podnikáme v Břeclavi	20
Co jsme prožili ve Vyškově	21
Brno na dvou kolech	21
Poznáváme světovou gastronomii	23
Učíme se anglicky a německy	24
PÍŠETE SAMI SOBĚ	25
Oči a já	25
HLAVOLAMOVÉ OKÉNKO	26
Čí je ryba? Einsteinova hádanka	26
UŽITEČNÉ KONTAKTY	28

Vážení čtenáři,

v letošním roce si naše organizace připomíná 15 let své existence. K našim narozeninám připravujeme zejména pro vás, naše klienty a příznivce několik mimořádných aktivit. Jejich realizace však bude závislá na našich finančních možnostech. Výsledky dotačního řízení pro rok 2015 jsou spíš velkou katastrofou, než příslibem lepších zítřků. Financování sociálních služeb je v tomto státě stále velkou neznámou, se kterou si politici nevědí moc rady. Vymýšlí stále nějaké modely a experimentují. My stále dokola vyplňujeme hromady tabulek a hlášení. Práce v sociálních službách je sice pro mnoho lidí lákavá ve smysluplnosti počínání, ale mnohdy to není k uživení vlastní rodiny. A ať chceme nebo ne, finance jsou alfou a omegou jakékoliv činnosti, kterou nelze provádět dobrovolně.

Nenechme se však ovlivnit jen nepříjemnými zprávami, ale zkusme si i přesto všechno vychutnat nastávající jaro, období naděje a nového života. Věřím, že při trošce dobré vůle a značném úsilí se nám podaří překlenout i toto těžké období. Můžete nám v tom, naši milí klienti a příznivci, pomoci i vy, protože každý máme ve svém okolí někoho, kdo může pomoci.

Slouží nám proto např. naše DMS DRÁK nebo webová stránka www.centrumpronevidome.cz/jak-pomoci, kde lze najít více informací.

Pomozte nám, abychom i my mohli nadále pomáhat Vám.

Hana Bubeníčková

Chaloupka v novém tričku

Nejen naše organizace, ale i časopis Chaloupka slaví v letošním roce 15. narozeniny. Protože je Chaloupka už řádná mladice a parádnice, dostala jako dárek „nové tričko“. Od tohoto čísla má krásný nový vzhled, který odpovídá jejímu mladistvému věku. Za nový design vděčíme Ing. Jaromíru Landovi PhD., z Ústavu informatiky Mendelovy univerzity. Děkuji za jeho práci a Vám, milí čtenáři přeji, aby se Vám Chaloupka také líbila.

Chaloupku můžete nyní obohacovat i vy, Vaše příspěvky nám můžete zasílat nebo osobně přinést na Chaloupkovu, do kanceláře Martiny Ludvíkové, každý článek od Vás je cenný, nenechávejte si své poklady pro sebe.

Martina Ludvíková

Blahopřání paní Mileně Tourkové

Paní Tourková oslavila 17. 3. 2015 krásné životní jubileum - 80. let. Dlouhodobě vykonávala dobrovolné funkce ve slepeckých organizacích, počínaje Svazem invalidů, Společnosti nevidomých a slabozrakých a následně Sjednocené organizace nevidomých a slabozrakých. Působila jako instruktorka sebeobsluhy nevidomých.

Blahopřeje a hodně zdraví přeje rada oblastní odbočky SONS Brno střed.

Marie Tlačbabová

Upozornění na změnu kontaktního dne

Informace je potřebná především pro zájemce, kteří chtějí získat informace, hlásí se na besedy komunikace a seberozvoje, nebo pokud mají zájem o pobyty na Kuklíku.

Pracovnice Marie Švejdová je na pracovišti přítomna pouze jeden den v týdnu a to v úterý. V tento den můžete volat i na pevnou linku 515 919 774. Můžete rovněž použít i číslo na mobil 774 715 101. Pokud zavoláte v další dny mimo úterý, dovoláte se na vedoucího Centra pomůcek a informatiky pana Martina Vránu, který předá případný vzkaz.

Ke korespondenci můžete nadále používat e-mail s adresou svejdova@tyflocentrumbrno.cz.

Marie Švejdová

Aktivity pro všechny

Milí přátelé,

rozmohl se nám tu v poslední době „malý nešvar“ a rádi bychom na něj reagovali.

Snažíme se vždy aktivity dělat tak, aby si zde každý našel své a každý odcházel spokojený. Aby naše práce byla usnadněna, prosíme, abyste dodržovali termíny pro hlášení na aktivity, chodili na srazy včas a také na místo, které jsme si předem dohodli, popř. je uvedeno v pozvánce.

Stejně tak pokud víte, že se nemůžete aktivity nakonec zúčastnit, dejte nám vědět, ať Vás nečekáme. Mobil máme vždy u sebe.

Na vybrané aktivity se hlase každý sám, ať Vám můžeme co nejpodrobněji popsat, jak bude aktivita probíhat, a Vy můžete vyhodnotit, zda je účast ve Vašich silách.

Pokud z aktivity potřebujete odejít dřív, informujte nás o tom, předem. Neohlášené odchody ruší ostatní účastníky a plán celé aktivity.

Bohužel nejsme cestovní kancelář, ale sociální služba a ta se řídí určitými pravidly, která nám ukládá Zákon o sociálních službách.

Tím, že budeme vzájemně dodržovat a respektovat vzájemně dohodnutá pravidla, může být naše služba kvalitnější.

Děkujeme, pracovníci Centra aktivizace a poradenství

Průzkum mezi zrakově postiženými uživateli výpočetní techniky

---

Vážení přátelé,

rádi bychom Vás požádali o zodpovězení několika otázek, na jejichž základě hodláme v naší společnosti TyfloCentrum Brno rozšířit stávající nabídku služeb v oblasti kurzů ovládání náročných kompenzačních pomůcek. Takto získané informace pak zohledníme v nabídce našich služeb.

1. O jaké kurzy byste měli zájem?

- a)základy práce se zvukem (záznam z externího zdroje, střih, mixování stop apod.)**
- b)základy tvorby HTML, popř. PHP a SQL (tvorba jednoduchých aplikací - příklady webových stránek, diskusní fórum, redakční systémy apod.)**
- c)základy práce v OS Linux (specifikace používání nevidomým uživatelem)**
- d)pokročilá tvorba dokumentů v MS Wordu (formátování textu, tvorba tabulek, styly, tvorba diplomových a bakalářských prací apod.)**
- e)základy obsluhy dotykových mobilních telefonů (iOS a Android) vč. obvykle nejpoužívanějších aplikací**

f) základy správy a zálohování dat (organizace složek a souborů, proč a jak zálohovat)

g) jiný kurz – popište jaký

2. Jste ochotni hradit část nákladů na kurzy?

a) ne

b) ano, max. 1000 Kč

c) ano, max. 2000 Kč

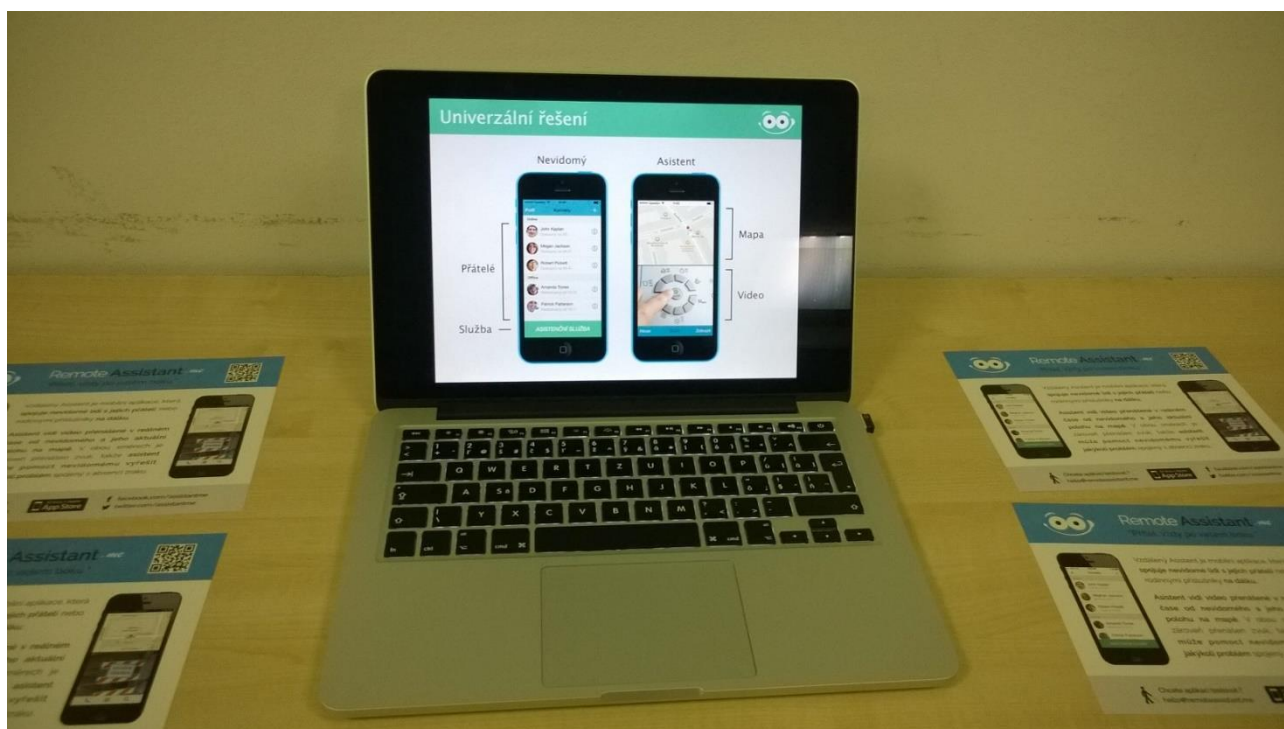
d) ano, max. 3000 Kč

e) jiná částka, uveďte max. výši

Své podněty můžete zaslat na e-mailovou adresu vrana@tyflocentrumbrno.cz.

Předem Vám děkujeme za Vaše názory.

Martin Vrána

Prezentace Remote assistant 1 na TMF 2014

V Brně se připravuje

Jarní happening v arboretu

Pojďte s námi do arboreta. Ve středu 22. 4. se sejdeme v arboretu Mendelovy univerzity, kde společně během odpoledne uděláme něco pro své zdraví, něco pro dobrou náladu a také něco pro setkání s ostatními lidmi. Přijďte i Vy na tuto jedinečnou akci, která se bude konat v různých částech arboreta. Můžete se těšit do skleníků, na cvičení s paní Zumrovou a také na besedu o Arboretu spojenou s vytvářením zajímavých výtvarných děl.

Pokud chcete udělat něco pro sebe, přijďte a pokud chcete udělat něco pro nás, tak přijďte taky. Srdečně zváni jste nejen Vy, ale i Vaše doprovody.

Více informací Vám zašleme v pozvánce v dubnovém programu.

Martina Ludvíková

Nápadů je spousta, aneb co bychom s Vámi chtěli prožít

Protože pro Vás rádi vymýšlíme nové a nové aktivity a protože chceme znát Váš názor a uvítáme jakoukoliv pomoc. Ráda bych se s Vámi podělila o nápad, který je stále zatím pouze v našich úvahách a věřím, že nejkrásnější realizace celého našeho snažení bude, když nám i Vy sdělíte své nápady.

Pověstné putování

Připravovaná aktivita bude zvláště pro zájemce o nenáročné vycházky. Na své si přijdou i milovníci tajemství, která skrývají stavby v našem krásném Brně. Jistě víte, proč se zvoní poledne v 11, proč nám nás špulí půlky andělíčků a proč jsou zkroucené věžičky na Staré radnice. To jsou v podstatě známé pověsti, společně je projdeme. Existuje ale ještě nějaká jiná pověst? Určitě ano, pojdte s námi po stopách pověstí.

Budme multi-kulty

Budme společně multikulturní, pojdme společně poznávat kultury ostatních států, které máme okolo. Společné povídání o vybrané zemi, společné vaření a příprava pochoutek z dané země, společné sportovní vyžití typické pro danou zemi.

V tomto cyklu bychom Vás rádi seznámili s kulturou jiných zemí. Můžeme si tak přenést kousek ciziny k nám a nechat dýchnout jejich kulturu na tu naši.

Pro milovníky a patrioty samozřejmě budeme mít i povídání o České republice.

Díky Vám a Vaším námětům se bude utvářet jedna aktivita po druhé, pište nám svoji návrhy, které země byste rádi zakusili?

Na setkání s Vámi se moc těšíme.

Martina Ludvíková

Chcete strávit pár dní na Vysočině?

Každým rokem opakujeme pobyt na Vysočině v obci Kuklík, kde jsme ubytováni v příjemném penzionu Kukla. Letos zahajujeme pobytem, který se uskuteční od čtvrtka 16. dubna do neděle 19. dubna. Nabízíme společné vycházky do krásné přírody, zájemci o delší turistické trasy můžou individuálně zvolit svůj okruh.

Společně si zahrajeme ruské kuželky. Zájemcům nabídneme besedu vedenou psychologem, při které se můžete vložit do diskuze i s dalšími účastníky besedy. Nebudou chybět příjemná společná posezení a bude ponechán prostor i pro zvolení vlastního programu. Informace u Marie Švejdové, e-mail a mobil 774 715 101.

Marie Švejdová

Zveme Vás na besedy s tématy z oblasti sociální rehabilitace

V současné době probíhají jedenkrát měsíčně besedy zaměřené na komunikační a seberozvojové dovednosti. Březnové téma je zaměřeno na porozumění s matematikou a matematické schopnosti a dovednosti, dubnové téma zní Emoční kontrola, emoční rovnováha a stabilizace emocí. Scházíme se v klubovně TyfloCentra, v dubnu se sejdeme v pátek 10.4.

Na besedy vás zve lektorka Marie Švejdová, odborným garantem je lektor - psycholog PhDr. Zbyněk Galvas.

Přihlásit se nebo získat další informace můžete na telefonu 774 715 101.

Těšíme se na Vaši účast.

Marie Švejdová

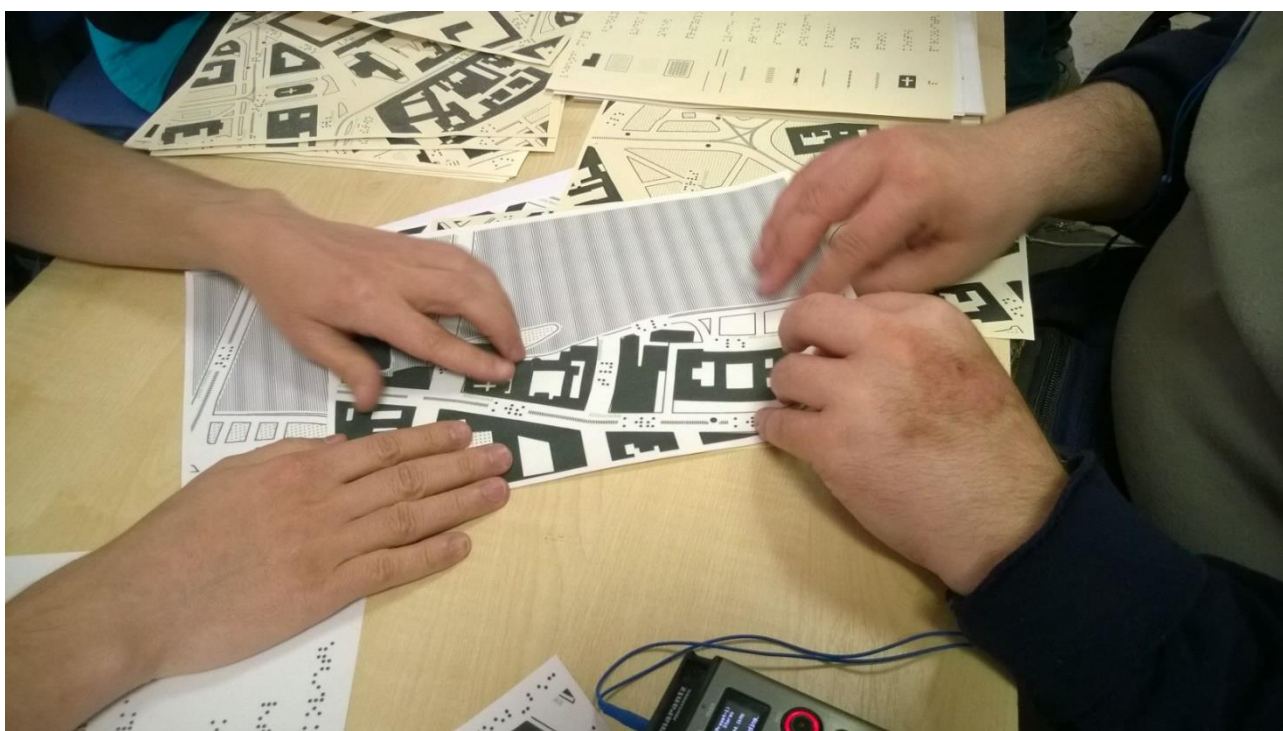
Pozvánka na Tmavomodrý festival 2015

I po 25 letech se koná Tmavomodrý festival. I po 25 letech bude pokračovat naše tradice v pořádání doprovodných akcí. Na naše doprovodné aktivity se můžete těšit v pátek 15. a v sobotu 16. května. Ve foyer sálu Břetislava Bakaly budete moci navštívit stánky renomovaných firem, které prodej této techniky na našem trhu zajišťují. Nebude chybět ani prodej běžných pomůcek každodenní potřeby, s jejichž nabídkou k nám

přijedou pracovnice olomouckých Tyflopomůcek, ani prodej drobných výrobků pracovníků našeho HapAteliéru. V sobotu dopoledne pak proběhnou vedle výstav v přednáškovém sále tematicky zaměřené prezentace.

Přemýšleli jsme, jak nové ročníky obohatit a jak aktivity rozšířit. A pokud si v sobotu 16. května uděláte čas i odpoledne, pak budete moci navštívit některé z workshopů, které budou probíhat v návaznosti na přednáškovou část Tmavomodrého festivalu v nedalekém středisku Teiresiás. Přesný program teprve připravujeme a včas Vás o něm budeme informovat prostřednictvím našich elektronických konferencí a pozvánek

Josef Konečný

Ukázka hmatové mapy, která byla prezentovaná na TMF 2014

Další města připravují

Břeclavské výtvarné dílny

Vyzdobit si domov, nebo místo kde trávíme čas, je potěšením pro každého. Proto i my, jsme se s chutí pustili do výroby dekorací, a to hned dvakrát. V adventní výtvarné dílně jsme vyrobili ozdobené větvičky na dveře. Výroba nebyla náročná, přesto výsledek byl okouzující. Chvojí i jiné použité materiály vnesly do střediska vánoční atmosféru. Do nového roku v novém. Pod tímto heslem se nesla výtvarná dílna v lednu, kde jsme si vyrobili novou výzdobu de střediska. Když víte, jak na to, tak skládanky Origami zvládne každý. Nám ve středisku rozkvetly nové květiny a zeď se proměnila v moře s rybkami a kraby. A co nás čeká? Těšíme se na velikonoční výtvarnou dílnu. Dodržíme tradice. Zajímavou technikou obarvíme vajíčka.

Elena Výtisková

Co plánujeme ve Vyškově?

Lákají Vás sluneční paprsky ven do přírody? S našimi typy se rozhodně vyplatí nesesedět doma, ale vydat se s námi na výlety za poznáním. Vydáme se na turistické ekoodpočívadlo Jarmilka v chráněné krajinné oblasti Větrníky, které bylo zbudováno výhradně z přírodních materiálů z okolí. Zavítáme také na rozhlednu Chocholík nedaleko Vyškova.

V botanických zahradách v Prostějově i v Brně necháme na sebe působit všemi smysly přehlídku toho, co příroda dokáže barevně rozehřát. V Čechách pod Kosířem navštívíme Muzeum historických kočárů a Hasičské muzeum, které patří k největším v České

republice. Dotkneme se i hvězd v malebném parku Kraví hory ve Hvězdárně a planetáriu Brno.

Podíváme se i za památkami UNESCO. Navštívíme funkcionalistický skvost vilu Tugendhat a románsko-gotickou baziliku sv. Prokopa v Třebíči.

Také na sportovní dny nezapomínáme. V hotelu Selský dvůr nás přivítají bowlingové dráhy a ve Smetanových sadech oblíbený petanque. Naše sportovní aktivity jsou vždy skloubené se skvělou zábavou a potěšením ze hry. Nezapomeneme také relaxovat v solné jeskyni, která Vám poskytne kromě léčebného efektu i možnost načerpat nové síly a energii.

Myslíme i na Vaši bezpečnost a zdraví. Zařadíme přednášky o bezbariérovosti Vyškova a oblíbené přednášky očního lékaře.

Bonbónkem budou motivační a hodnotící posezení s Vámi klienty, sladkou tečkou Vaše spokojenost.

Martin Novosad

Nahlédnutí do zákulisí přípravy akcí ve Znojmě

Jaro už klepe na dveře a Vy už se můžete těšit, že jej zahájíme opět aktivně. Připravili jsme pro Vás cyklus vycházek do Národního parku Podyjí zaměřený na poznávání přírody všemi smysly. Na první vycházce se necháme přivábit k podyjským tůňkám a rybníčkům, žabím kuňkáním a skřehotáním, abychom se stali svědky jarního žabího páření. Pokračovat budeme vycházkou zaměřenou na jedlé rostliny z přírody a také vycházkou za faunou Podyjí. Oběma nás provede zkušený pracovník Správy NP Podyjí Martin Škorpík. Budeme ochutnávat, očichávat, sahat si a naslouchat přírodě kolem nás.

Pro ty, kteří milují létání, nebo si chtějí splnit svůj dávný dětský sen a proletět se vyhlídkovým letadlem,

plánujeme opět navštívit festival "Open Skies for Handicapped", letecký den pro handicapované, tentokrát však na letišti v Hradci Králové.

Ani v jarních a letních měsících neopomeneme pořádat naše pravidelná setkání v kavárně, při hraní bowlingu, v plavání či solné jeskyni.

Silvie Stehlíková

Vrtulník na open skies for handicaped 2014

Rekonstrukce kanalizace v ulici Barvičova

Z důvodu rekonstrukce kanalizace bude až do listopadu 2015 vyloučena veškerá doprava z části ulice Barvičova. Trolejbusy na linkách 35 a 39 jsou nahrazeny autobusy, které jedou mezi zastávkami Vaňkovo náměstí a Soukopova, obousměrně odklonem ulicemi Lerchovou, Roubalovou, Havlíčkovou a Bílého.

Zastávka Vaňkovo náměstí je ve směru na Barvičovu přeložena za kruhový objezd do ulice Lerchova; Zastávka Kampelíkova je v obou směrech přeložena do ulice Havlíčkova mezi křižovatky s ulicemi Roubalovou a Kampelíkovou.

Josef Konečný

Uzavření terminálu Bílovice nad Svitavou, železniční stanice

Z důvodu rekonstrukce je uzavřen přestupní terminál Bílovice nad Svitavou, železniční stanice. Linka 75 obsluhuje tuto zastávku v přeložené poloze před sokolovnou. Z důvodu prodloužení docházkové vzdálenosti při přestupu na vlak dochází u spojů ke změně časových poloh. Totéž platí i pro noční linku N94.

Většina spojů regionální linky 210 bude od této přeložené zastávky pokračovat po trase a zastávkách linky 75 k zastávce Hlaváčova a dále do zastávky Obřanský most (zastávka linky 4 směr Obřany Babická). V opačném směru budou odjíždět od zastávky Obřanský most (linka 4 směr centrum) po trase a zastávkách linky 75 do Bílovic nad Svitavou a dále po své trase. Vzhledem ke změně časových poloh spojů linek 75 a 210 nemůže být po dobu výluky zajištěna

přestupní návaznost mezi těmito linkami. Náhradou za tuto návaznost je prodloužení všech spojů linky 210 až do zastávky Obřanský most, kde je možné přestoupit na tramvajovou linku 4. U vybraných spojů linky 210 je zajištěna návaznost s noční linkou N94. Předpokládané ukončení rekonstrukce je polovina dubna 2015.

Josef Konečný

Ukončení výluky Sportovní × Hradecká

V lednu byl obnoven plný provoz na mimoúrovňové křižovatce ulic Sportovní / Hradecká. Tím byla ukončena výluka autobusových linek touto křižovatkou projíždějících. Linky 42 a 70 se vrátily na své původní trasy.

Josef Konečný

Městská policie Brno radí

Jak si správně počínat v nadcházejících jarních měsících?

Slunečné počasí láká nejen k dlouhým procházkám, ale i k cestování. Nezapomínejte, že při jízdě městskou hromadnou dopravou, autobusem či vlakem je dobré dodržovat některé zásady a dbát zvýšené opatrnosti.

Jak chránit svoje věci?

- peníze, doklady a cennosti noste vždy na dně uzavřené tašky,**
- zavazadlo (tašku, kabelku, kufr) si pokaždé přidržujte rukou,**
- nenechávejte bez dozoru věci, které si odložíte v restauracích a prostředcích hromadné dopravy,**
- pokud to není nutné, nenoste u sebe větší hotovost a drahé šperky,**

- vyhýbejte se tlačenicím i zdánlivě výhodným nákupům,
- finanční hotovost raději vybírejte z bankomatů uvnitř budov,
- PIN k platební kartě noste odděleně od karty,
- při jízdě MHD nastupujte vždy do prvního vozu za řidiče,
- ve večerních a nočních hodinách nechodte ven sami, ale zajistěte si doprovod.

V případě, že dojde k okradení:

- krádež nahlase osobně co nejdříve na nejbližší policejní stanici,
- při odcizení platební karty kontaktujte co nejdříve svoji banku k zablokování přístupu,
- v případě odcizení mobilu volejte vašemu operátorovi, aby ho zablokoval.

Se svými dotazy se můžete obracet také na Poradenské centrum Městské policie Brno, které poskytuje informace o možnostech vlastního zabezpečení nebo o projektech Městské policie Brno i v Braillově písmu. Provoz Poradenského centra zabezpečují proškolení strážníci s praxí, kteří nabízí informativní letáky i důležité kontakty.

Otevřeno je každý všední den od 7.30 do 15.00 hodin, ve středu navíc až do 18.00 hodin.

Josef Konečný

Výměna průkazu OZP

Milí přátelé,
v nejbližší době od Úřadu práce obdržíte výzvu k prokázání nároku na průkaz osoby se zdravotním postižením.

A co pro vás z této výzvy vyplývá?

Pokud je platnost vašeho dosavadního průkazu delší než do 1. dubna, tak bude stačit, když zajdete na Úřad práce, až po tomto datu. Do té doby vám nový průkaz určitě nevydají.

Pokud platnost vašeho dosavadního průkazu končí před 1. dubnem, tak vám bude vydán průkaz dočasný. Přejít nároku na nový průkaz bude automatický, bez nového posuzování zdravotního stavu.

V případě, že budete chtít na průkazu mít i piktoqram nevidomého držitele, tak bude nutné tento požadavek uvést ve formuláři a nárok na něj prokázat.

Nový průkaz osoby se zdravotním postižením bude vydán po:

- **prokázání nároku předložením starého průkazu,**
- **předložení aktuální fotografie o rozměru 35 x 45 mm,**
- **zaplacení správního poplatku 30 Kč,**
- **předložení vyplněného formuláře "Žádost o přechod nároku na průkaz osoby se zdravotním postižením".**

Nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením je nutné uplatnit nejpozději do 31. prosince 2015. Jinak tento nárok zaniká. V případě dotazů se na nás neváhejte obrátit, rádi vám s vyřízením pomůžeme.

Obráťte se na Martinu Ludvíkovou, nebo Terezu Kozderovou.

Tereza Kozderová

Zimo ahoj, jaro vítěj!

Čas teplých dek, čajů s rumem a vánočního cukroví je za námi. Stejně jako tento čas, je za námi i zima, která tu s námi byla i nebyla. V posledních měsících jsme se společně vydávali na mnoho zajímavých míst.

Mezi naše „top“ aktivity, které se těšily velkému zájmu i ohlasům, byly rozhodně návštěva České televize, Českého rozhlasu, spalovny Sako Brno a také návštěva varhan v kostele u Jezuitů. Mezi již tradiční aktivity, ve kterých pokračujeme i nadále jsou bowling a návštěva solné jeskyně. Své místo v programu má i zábavná, nenáročná hra Paměť olamy.

Tak jako jaro vytahuje první kytičky ze země a dalo by se říct, že naplňuje energií ospalou zem, tak i náš výhled na krásné a teplejší dny naplňuje energií a myšlenkami na to, co nás čeká v nejbližších dnech a měsících. V plném proudu jsou přípravy na jarní Happening, který se uskuteční v dubnu. Můžete se těšit na výlety plné poznání a zábavy. Pro naše starší zájemce, co se necítí tolik fit, plánujeme krátké procházky na čerstvém vzduchu, vždy s výkladem, abychom se mohli seznámit s novými věcmi v našem okolí.

Vám, kteří jste spíše literárně založení, nabízíme každý měsíc literární posezení nad knihou, kde se každý měsíc snažíme přijít se zajímavou literární osobností, jeho či její tvorbou a dílem. V literární kavárně s námi již byl pan Werich, Ota Pavel a Oscar Wilde. Kdo bude příště? Třeba zrovna Váš oblíbený autor, nebo někdo kdo píše skvělé povídky a vy to zatím nevíte.

Další skvělé žhavé novinky v našich akcích najdete vždy v programu, přečtěte si jej a přihlaste se, abyste i vy u toho byli příště s námi.

Martina Ludvíková

Ohlédnutí za zimou aneb co podnikáme v Břeclavi

Přesto, že zima vybízí k zalezení za kamna, my jsme zůstali aktivní a příliš jí nepodlehli. Předvánoční čas jsme využili nejen k výrobě dekorací, ale navštívili jsme i výstavu betlémů. Na společné posezení před Vánocemi přišly také bývalé pracovnice TC v Břeclavi a paní Kloudová z Městské knihovny. O to víc bylo vánoční posezení slavnostnější. V novém roce pokračujeme v započatých aktivitách a přibyly i aktivity nové. V lednu jsme si povídali o léčivých účincích lékořice a zázvoru. Na začátku února jsme se seznámili s optickými pomůckami pro osoby s postižením zraku a v příjemné atmosféře jsme se setkali při příležitosti krásného životního jubilea našich dvou klientů. O historické detektivce a jejích autorech jsme se více dověděli v knihovně. V březnu si dvakrát procvičíme paměť a pozornost. Oblíbené Paměťolamy se dočkají drobné inovace. Na jedné z dalších aktivit si řekneme a ukážeme princip, jak se luští Sudoku a zabrousíme i do jeho historie. A na jaře? Hurá, ven. Čeká nás odložená vycházka do prostoru nového dopravního terminálu, návštěva hudební kavárny o Franku Sinatrovi a mnoho dalšího.

Elena Výtisková

Co jsme prožili ve Vyškově

Ve vyškovském středisku se zvýšil počet aktivních klientů, což nás velice těší.

Nadále jsme se pravidelně setkávali s očním lékařem MUDr. Liborem Němcem, který svým pěkným a citlivým přístupem klientům předával cenné rady a doporučení. Velmi přínosná byla také prezentace nových pomůcek, které mohou naši klienti využívat v běžném denním životě.

Naši klienti mají také rádi výlety s poznáváním. Velký úspěch měla výstava „České korunovační klenoty na dosah“ v letohrádku Mitrovských v Brně. V překrásně zdobených interiérech jsme obdivovali repliky nejvýznamnějších symbolů české státnosti. Celá expozice se točila kolem osobnosti Karla IV., který nechal svatováclavskou korunu vyrobit a právě příští rok uplyne 700 let od jeho narození.

Také jsme zavítali do prostor ČT v Brně. Podívali jsme se, odkud se vysílají zpravodajské pořady, kde se natáčí Dobré ráno, AZ kvíz a další pořady. Nahlédli jsme také pod „pokličku“ zajímavé práce zvukařů a střihačů obrazu.

I bowlingová setkávání jsou velmi oblíbená a také relaxování a získávání energie v solné jeskyni, zejména v zimním období.

Martin Novosad

Brno na dvou kolech

V lednu jsme se s klienty vydali na výstavu do Technického muzea v Brně. Jmenovala se Brno na dvou kolech a byla o závodních motocyklech, na kterých se jezdí Velká cena na Masarykově okruhu. Základ výstavy tvořily exponáty ze soukromé sbírky Václava Svobody. V rámci výstavy nám průvodce, který nás doprovázel,

představil zahraniční i české silniční závodní motocykly různých kategorií. Velmi atraktivní byly motocykly, které byly stavěny soukromě leckdy jen v několika kusech, a přesto dosáhly velice dobrých výsledků (např. FB Ravo 125, Perti 80 etc.).

Viděli jsme i dva motocykly z produkce Metalexu, které v současné době jsou k vidění už jen velmi zřídka. Mohli jsme si osahat všechny motorky. Některé stály na zemi, nebo na podstavci a některé byly zavěšené na ocelových laněch. Každá motorka měla své kouzlo. Vždy jsme si přečetli, kdy byla vyrobena, jakou vyvine maximální rychlost a další podrobnosti. Byly tam motorky Jawa 250, Suzuki a další známé značky. Na některých motorkách bylo vidět, jak z nich závodníci padali, byly hodně otlučené. Na některých bylo cítit, jak jsou krycí materiály spojené k sobě. Na jednu motorku jsme si mohli sednout a vyzkoušet si sezení na závodní motorce, spíš to byl takový „pololeh“. Abychom měli dokreslenou simulaci jízdy, pustili na nás tři větráky.

Byly zde vystaveny i stupně vítězů a oblečení, ve kterém závodníci jezdí. Tyto kombinézy měly i různé ochranné prvky, aby pády nebyly tak bolestivé a tragické. Ke konci výstavy jsme se zastavili u stěny, kde byly fotografie a podpisy závodníků, kteří na Masarykově okruhu závodili, nebo ještě závodí. Celá výstava nás dostala do závodního varu a nadšení, které zažívají všichni závodníci na trati. Cílovou rovinku jsme překročili společně ve chvíli, kdy jsme odcházeli domů a pomalu v nás tato nálada utichala.

Petra Šeneklová

Poznáváme světovou gastronomii

Klienti ve Znojmě jsou velmi šikovní, rádi vaří a dozvídají se něco nového nejen ze světa gastronomie, ale i z historie. A proto jsme společně s nimi ve Znojmě vymysleli cyklus besed s názvem „Poznáváme světovou gastronomii“. Tento cyklus jsme v únoru zahájili v maďarské kuchyni.

Pro klienty jsme nejprve připravili krátké představení maďarské kuchyně a jejich tradičních jídel. Maďarsko bylo známé hojností jídla a kvalitou své kuchyně i v časech komunismu. Zdejší kuchyni ovlivnila jak strava pastevců z Velké uherské nížiny, tak i kuchyně blízkých slovanských zemí, Rakouska, Německa i Turecka. Nejčastěji používaným kořením je v maďarské kuchyni paprika, která se v restauracích dává na stůl spolu se solí a pepřem. Z Maďarska pochází některé u nás dobře známé potraviny, především čabajka - pikantní suchá klobása kořeněná paprikou. Podle města Debrecen se jmenuje debrecínka, uzenina, se kterou se běžně setkáváme v obchodech. A nesmí chybět „gulyás“- nejtypičtější maďarský pokrm, na rozdíl od našeho guláše jde v podstatě o vydatnou polévku z hovězího masa.

Poté co klienti načerpali nové vědomosti, pustili jsme se do vaření, společně jsme si připravili typické maďarské „Lecsó“ a kynutý „Lángosz“. Klienti loupali česnek na potírání langošů a strouhali sýr, kterým si už hotové smažené placky sypali. Nejvíc práce nám dalo krájení veškeré zeleniny na lečo, ale všichni se do práce pustili s vervou, krájeli rajčata a papriky, loupali cibuli a porcovali domácí klobásy.

Obě jídla se nám opravdu povedla, konzumace je samozřejmě nejoblíbenější částí besedy a klienti ji ještě prokládali diskuzí o leču, v každé rodině se připravuje

trošku jinak a každý má to své nejoblíbenější, a tak si vzájemně předávali své recepty.

Naše příští setkání věnujeme francouzské kuchyni, která právem patří mezi neoceňovanější kuchyně světa.

Eva Pexová

Učíme se anglicky a německy

Od Nového roku si někteří lidé dávají předsevzetí. V našem znojenském TyfloCentru jsme se od půlky ledna začali učit angličtinu a němčinu. Jedná se o službu našim klientům. Snažíme se vyjít vstříc potřebám účastníků kurzu, a tak klademe důraz zejména na konverzaci a náslech cizího jazyka. K tomuto účelu jsou nám velkou pomocí internetové jazykové kurzy pro nevidomé. Slabozrakým klientům připravujeme výukové materiály ve zvětšeném černočerném tisku. Zadáním při plánování našich jazykových kurzů byla schopnost konverzace v cizím jazyce. Na úvod vyučovací hodiny si řekneme zajímavost ze života v cizích zemích. Pak následují praktická cvičení a jako oblíbená tečka je anekdota v cizím jazyku. Jsem vděčná za naše velmi motivované klienty, kteří se připravují na výuku důkladně. Učí se slovíčka i gramatiku. „Vzpomínám na dětství, kdy jsem ovládal dokonce i švabach.“ Vzpomínal jeden z našich pilných studentů. Závěrem chci zdůraznit, že mám respekt před všemi, kteří se do zápasu s jazyky pustili. Obdivuji jejich schopnost, vůli a chuť poznávat něco nového a náročného. Děkuji jim za projevenou důvěru.

Olga Smetanová

Oči a já

Celý svůj pracovní věk jsem se věnoval tomu, abych lidem umožnil dobře telefonovat. Ne vždy se to zadařilo. S příchodem jedniček a nul, tedy digitální techniky na skleněných vláknech, došlo ke kvalitativní změně, i pro mne. Stal jsem se operátorem, který počítači na dálku řídil procesy telefonování. Provoz byl nepřetržitý a já stárnul a kurzory počítačů se nezvětšovaly. Oči naopak oslabovala věkem podmíněná makulární degenerace.

Jednoho dne mne syn naložil do auta a zavezl na „starou Chaloupku“. Tam jsem byl vlídně přijat paní ředitelkou a jejím kolegou. Chtěli znát, co na klávesnici umím a ještě po desetiletí se za svůj vstupní úvod stydím. Jen nade mnou nenápadně pokývali hlavami a byl jsem zařazen do kurzu psaní na klávesnici. Toto psaní se mi částečně podařilo. Pak následovala anabáze se získáním příspěvku na „Čtecí zařízení s hlasovým výstupem“, což je vlastně počítač. Po jeho uvedení do provozu pracovníky Tyflocentra pro mne následoval další kurz ovládání tohoto vynálezu. S odstupem několika let je to pro mne nejlepší přítel, bez kterého si těžko představit život. Už ale také za osm let dosti zestárl, množí se na něm základní poruchy, a tak od jara 2014 mám novější s novými programy k dalšímu učení, abych předešel, pokud možno, chorobám stáří.

No a proč jsem tuto stat' napsal? Je to na poděkování těm, kteří mi toto psaní umožnili a vždy se na ně mohu se svými zrakovými i technickými potížemi obrátit. Díky!

Jiří K.

Speciální sekce právě pro Vás, co máte rádi humor, nebo nějaké ty hlavolamy. Doufáme, že závěrečné stránky naší Chaloupky budou pro Vás příjemným odlehčením a v dalších číslech se setkáme právě s Vašimi vtipy a hlavolamy.

Čí je ryba? Einsteinova hádanka

Einsteinova hádanka nebo také zebra je logická hádanka, o níž se traduje, že ji vytvořil mladý Albert Einstein (údajně prohlásil, že ji z paměti dokážou vyřešit pouze 2 % lidí). Někdy se za jejího autora považuje pro změnu Lewis Carroll. Pokud si nejste jisti, že ji dokážete vyřešit z paměti, mohou Vám pomoci tabulky. Vytvořte si tabulku o 5 sloupcích a 6 řádcích.

Máte daná fakta:

- Je 5 domů v 5 rozdílných barvách.
- V každém domě žije osoba rozdílné národnosti.
- Těchto 5 obyvatel pije svůj nápoj, kouří svoje cigarety a chová zvířata.
- Nikdo nepije to co ostatní, nekouří co ostatní a nechová to co ostatní.

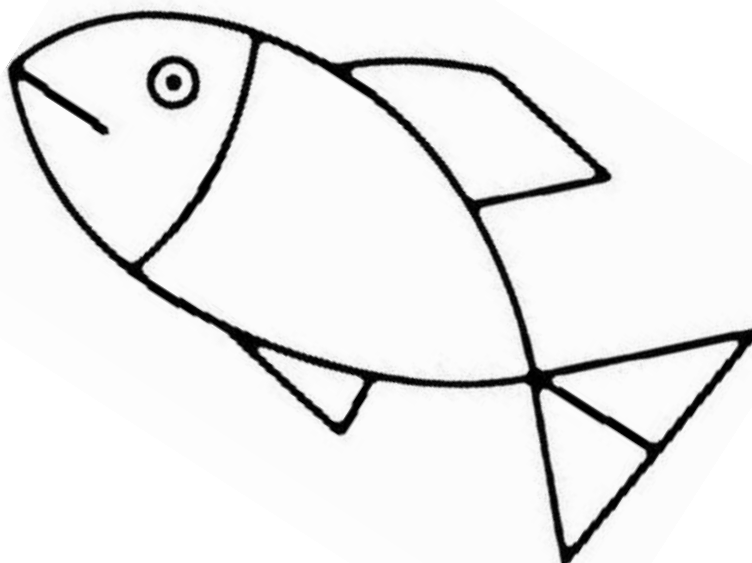
Jsou dána pravidla:

- Angličan žije v červeném domě.
- Švéd chová psy.
- Dán pije čaj.
- Zelený dům je hned nalevo od bílého.
- Obyvatel zeleného domu pije kávu.
- Ten, co kouří Pall Mall, chová ptáky.
- Obyvatel žlutého domu kouří Dunhill.
- Ten, co žije ve středním domě, pije mléko.

- Nor žije v prvním domě.
- Ten, co kouří Blend, žije vedle toho, co chová kočky.
- Ten, co chová koně, žije vedle toho, co kouří Dunhill.
- Ten, co kouří Blue Master, pije pivo.
- Němec kouří Prince.
- Nor žije vedle modrého domu.
- Ten, co kouří Blend, má souseda, který pije vodu.

Otázkou tedy zůstává, kdo chová ryby. Pokud si nevíte rady, nezoufejte, v příštím čísle Chaloupky Vám představíme správné řešení. Pro malou nápovědu můžete napsat také Martině Ludvíkové. Ochotně Vám poradíme, jak na to.

Martina Ludvíková

UŽITEČNÉ KONTAKTY

TyfloCentrum Brno, o. p. s., Chaloupkova 3, Brno

***Vedení společnosti* 515 919 770**

e-mail: vedeni@tyflocentrumbrno.cz

RNDr. Hana Bubeníčková – ředitelka 774 715 100

Ing. Marie Vidláková – provozní manažerka 774 715 102

Ing. Olga Plachá – projektová manažerka 774 715 105

Lenka Marková – asistentka 774 715 092

Martin Kubiš – pomocné práce 515 919 775

***Dispečink asistenčních služeb* 515 919 670**

e-mail: asistence@centrumpronevidome.cz

Bc. Irina Tkačová, vedoucí dispečinku 774 715 094

**Mgr. Martina Smrčková, terénní sociální pracovník
774 715 088**

**Josef Konečný, konzultant pro odstraňování arch.
bariér**

e-mail: bariery@tyflocentrumbrno.cz
517 814 112, 774 715 110

Centrum sociální rehabilitace a technické pomoci

e-mail: info@centrumpronevidome.cz

**Martin Vrána, poradenství, vedoucí, lektor, metodik
515 919 666, 774 715 103**

**Petr Kusák, poradenství, technik, lektor
515 919 668, 774 715 103**

Další lektoři a konzultanti:

Ing. Jan Pokorný, Bc. Martin Baláž 515 919 665

externisté:

Bc. Roman Kabelka,

Mgr. Radek Pavlíček, metodik Blind Friendly Web

Lektoři kurzů sociálních dovedností:

PhDr. Zbyněk Galvas, Marie Švejdová

Centrum aktivizace a poradenství 515 919 672

---

e-mail: aktivizace@centrumpronevidome.cz

e-mail: poradna@centrumpronevidome.cz

Tereza Kozderová, DiS., vedoucí 774 715 097

Martina Ludvíková, DiS. 515 919 671, 774 715 095

Zlata Zumrová, aktivizace (úterý a středa) 515 919 767

Detašovaná pracoviště v Jihomoravském kraji

Břeclav: Mgr. Elena Výtisková

adresa: Sovadinova 6, 690 25 Břeclav

tel. 532 308 076, 774 715 106

e-mail: breclav@centrumpronevidome.cz

Vyškov: Mgr. Martin Bořivoj Novosad,

adresa: Osvobození 56, 682 01 Vyškov

tel. 532 308 248, 774 715 108

e-mail: vyskov@centrumpronevidome.cz

poradní den: středa 13 – 17 hod.

Znojmo: Eva Pexová, Petra Šeneklová,

Bc. Silvie Stehlíková, Ing. Olga Smetanová

adresa: Masarykovo nám. 19, 669 02 Znojmo

tel. 532 307 909, 774 715 107, 774 715 090

e-mail: znojmo@centrumpronevidome.cz

poradní den: středa 13 – 17 hod.

Moravský Krumlov: Eva Pexová (pondělí a pátek)

adresa: Růžová 39, 672 01 Moravský Krumlov

tel. 774 715 109

e-mail: m.krumlov@centrumpronevidome.cz

Dílna HapAteliér, Poděbradova 58, Brno 532 307 958

---

e-mail: hapatelier@centrumpronevidome.cz

Jana Brzobohatá DiS. 774 715 096

Mgr. Iveta Siebenbürgerová 774 715 089

RNDr. Ludmila Grolichová 774 715 093

poradní den v Brně: čtvrtek 13 – 17 hod.
poradní den v Břeclavi, Vyškově a ve Znojmě:
středa 13 – 17 hod.
poradní den v Moravském Krumlově:
pondělí 13 – 17 hod.

Tyfloservis - krajské ambulantní středisko Brno

Ing. Bc. Petr Karásek (vedoucí)
Bc. Dana Dušková,
Bc. Marcela Vasilovská,
Mgr. Eva Žizlavská

Kamenomlýnská 2, 603 00 Brno
Tel. 541 212 810, 608 572 335-7
e-mail: brno@tyfloservis.cz

Oblastní odbočky SONS v Brně

e-mail: brno-odbocka@sons.cz	515 919 776
Brno-střed (Marie Tlačbavová) čtvrtek 15 – 17 hod.	736 680 669
e-mail: brnostred-odbocka@sons.cz	
Brno-sever (Marie Hauserová) úterý 15 – 17 hod.	776 497 738
e-mail: hauserj@brailnet.cz	

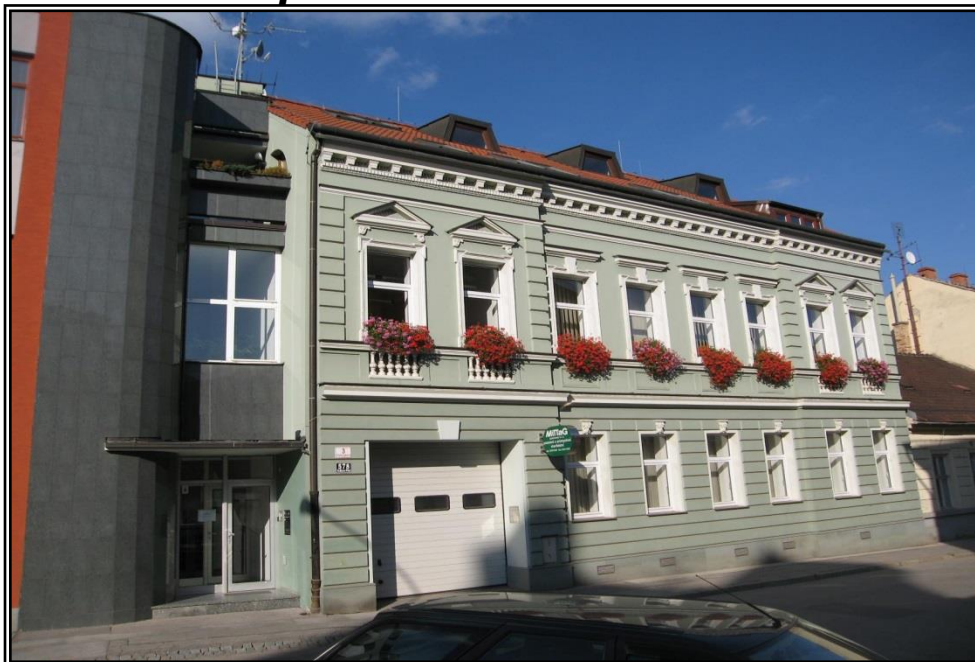
Průvodcovské služby v Brně:

1. Dispečink asistenčních služeb naší společnosti
tel. 515 919 670, 774 715 093
e-mail: dispecink@tyflocentrumbrno.cz
2. Průvodcovská služba ve stanici Brno, Hlavní nádraží
tel. 725 764 984
3. DP asistent – průvodcovská služba Dopravního
podniku města Brna, tel. 543 174 318, 723 980 676

Průvodcovské služby v ČR:

www.sons.cz/pruvodcovske-sluzby.php

Dům na Chaloupkově č. 3

Na sečtenou v příštím čísle.

Redakčně pro vás připravili: Hana Bubeníčková, Josef Konečný, Tereza Kozderová, Martina Ludvíková, Martin Novosad, Martin Vrána, Eva Pexová, Olga Smetanová, Silvie Stehlíková, Petra Šeneklová, Marie Švejdová, Marie Tlačbabová, Elena Výtisková.

Příjem příspěvků, úprava a sestavení: Martina Ludvíková

**Grafická úprava a formátování textu: Hana Bubeníčková
Korektury: Hana Bubeníčková**

Audio verzi namluvil: Borek Kapitančík

Zpracování zvukové podoby: Roman Kabelka

Kopírování audioverzí na CD: Martin Vrána

**Korektury bodového tisku, textová podoba:
Jan Pokorný**

Úprava textu a tisk v bodovém písmu: Petr Kusák

Na distribuci se podíleli:

Tereza Kozderová, Martin Kubiš

DMS DRAK ze svých mobilů zašlete na 87 777

Slepota může postihnout kohokoliv z nás.

Pomozte nám postavit moderní dům sociálních služeb pro nevidomé Josefa Chaloupky.

Přispět můžete zasláním dárcovské SMS:

DMS DRAK

nebo zasláním roční dárcovské SMS

DMS ROK DRAK

Měsíčně po dobu jednoho roku se z vašeho účtu mobilu odečte cena jedné dárcovské SMS.

**Cena jedné DMS je 30 Kč,
přispějete nám částkou 28,50 Kč.**

DĚKUJEME

**Sbírkové konto projektu Dům služeb pro nevidomé
Josefa Chaloupky, č. ú.: 30015 – 2025306339 / 0800.**